

PINUS

Projekt innovativa upplevelser i brukad skog

Syftet med PINUS är att föra samman besöksnäring, skogsnäring och skoglig akademi för att skapa turistiska möjligheter i brukad skog. Genom samarbete och kunskapsutbyte ska PINUS ta fram nya, unika besöksmål i skogen, vilket i sin tur möjliggör för små och medelstora (SMF) företag inom regionens besöksnäring att växa på en ny marknad: tematisk kunskapsturism i skog. Efter projektets slut kommer såväl internationella som svenska besökare i vår region att kunna uppleva den svenska skogen på ett nytt sätt. I ett antal visningsmiljöer visas till exempel skogens väg från planta till plank, det svenska skogliga kulturarvet, hur skogen bidrar till att lösa klimatfrågan och biologisk mångfald i skogen.

Bakgrund

Mer än hälften av Sveriges yta täcks av skog och under tusentals år har människor levt av skogens resurser. Brännved, betesmark för boskap, jaktbart vilt, fisk och vilda växter och bär var länge de viktigaste resurserna. I dag utgör de svenska skogstillgångarna basen för svensk skogsindustri. Sverige är världens tredje största exportör av sågade trävaror, papper och pappersmassa. Samtidigt är besöksnäringen en av Sveriges snabbast växande näringar och turismen i Sverige omsatte år 2014 cirka 270 miljarder kronor. Svensk Turism har formulerat målet om att besöksnäringen ska vara en av Sveriges nya basnäringar år 2020.

I dagsläget används inte det svenska skogsbruket, våra skogliga innovationer och skogskunskap – allt i världsklass – av besöksnäringen. Aktiviteter i natursköna omgivningar erbjuds, men kunskap om vad man ser saknas. Undersökningar visar att framtidens turister i högre utsträckning efterfrågar ett mervärde just i form av kunskap om svensk natur och kultur. Den långa kontinuiteten och stora variationen av bruk av den svenska skogen erbjuder unika möjligheter att bedriva kunskapsintensiv skoglig turism i hela landet. Spåren av det historiska nyttjandet finns kvar i våra skogar, i form av t.ex. samiska kulturspår, nybyggeskolonisation och tidiga skogsindustriella lämningar. I många andra skogsnationer har dessa spår försvunnit genom olika former av exploatering. Samtidigt erbjuder det svenska moderna skogsbruket spännande möjligheter till näringsinriktad turism om skogen som förnyelsebar resurs och dess roll för klimatet.

Mål

Projektet består av tre huvudsakliga delar:

SAMARBETE. Besöksnäringen, skogsnäringen och skoglig akademi utvecklar ett samarbete genom den innovativa plattformen Arena Skog. Företrädare för dessa näringar och organisationer får bättre kunskap om varandras verksamheter och på så sätt kan nya samarbeten inledas och innovativa lösningar för skoglig tematisk turism utvecklas samtidigt som potentiella konfliktytor elimineras.

KUNSKAP. Tillämpbar kunskap, innovation och information från skogsnäring och skoglig akademi tillgängliggörs för SMF inom besöksnäringen genom Kunskapsträdet. Projektet presenterar forskning och kunskap om skog på ett populärvetenskapligt sätt.

STRUKTUR. Skogliga besöksmål/visningsmiljöer tas fram och testas. En av visningsmiljöerna utvecklas i nära samarbete med ett besöksnäringensföretag för att användas i företagets ordinarie verksamhet. "Praktisk skogshandbok för besöksnäringen" tas fram, vilken ger enkla och handfasta tips till SMF som vill utveckla skoglig tematisk turism.

Organisation och arbetssätt

Projektarbetet leds av en styrgrupp, där Skogsmuseets VD är ordförande. I styrgruppen finns dessutom representanter för Sveaskog, Sveriges lantbruksuniversitet, Granö Beckasin, Lycksele kommun och Gold of Lapland. Som projektägare ansvarar Skogsmuseet i Lycksele för koordinering och projektledning i enlighet med projektets mål. I projektgruppen finns representanter för Skogsmuseet, Sveaskog, SLU och Granö Beckasin, vilka gemensamt ansvarar för att genomföra projektets aktiviteter.

För att uppnå projektets tre delmål genomförs en rad aktiviteter där SMF inbjuds till de allra flesta, såsom workshops, seminarier, exkursioner, inventeringar och visningsresor.

Omfattning

Projektet startar under hösten 2016 och pågår fram till hösten 2019. Vi arbetar succesivt med vardera delmålet 1-3 under cirka 1 års tid.

Total projektbudget är 7,5 Mkr, där den ena halvan utgörs av medel från Regionala Strukturfonden. Den andra delen är medfinansiering från Region Västerbotten, Sveaskog, Sveriges lantbruksuniversitet, Lycksele kommun, Skogsmuseet och Granö Beckasin.

Vi ser alla ett stort värde i att projektet genomförs:

Skogen och naturen är grunden för vår naturturistiska verksamhet. Att erbjuda våra gäster genomtänkta produkter, så som till exempel en visningsmiljö som visar upp skogen och de olika aspekterna av den på ett intresseväckande sätt, gynnar vårt företag. Genom att engagera oss i PINUS kan vi påverka hur visningsmiljöerna utformas för att på bästa sätt skapa attraktiva upplevelser som lockar kunder från hela världen. Genom samarbetet, med de främsta inom området skog, kan vi stärka vårt erbjudande och vår verksamhet inom naturturism, kulturturism och kunskapsturism.

Annika Rydman, VD Granö Beckasin

Vi är Sveriges största skogsägare och vår kärnverksamhet är att sälja timmer, massaved och bio-bränsle. All vår verksamhet genomsyras av ett hållbarhetstänk, d.v.s. vi brukar skogens resurser ansvarsfullt vad gäller ekologi, ekonomi och sociala värden. I det ingår att utveckla skogen för rekreation. PINUS ger oss en möjlighet att tillsammans med regionens besöksnäring sprida kunskap om skog och skogsbruk till besökare och allmänhet, också för att bidra till ökat intresse för de gröna näringarna.

Anette Waara, Chef Marknadsområde Norr, Sveaskog

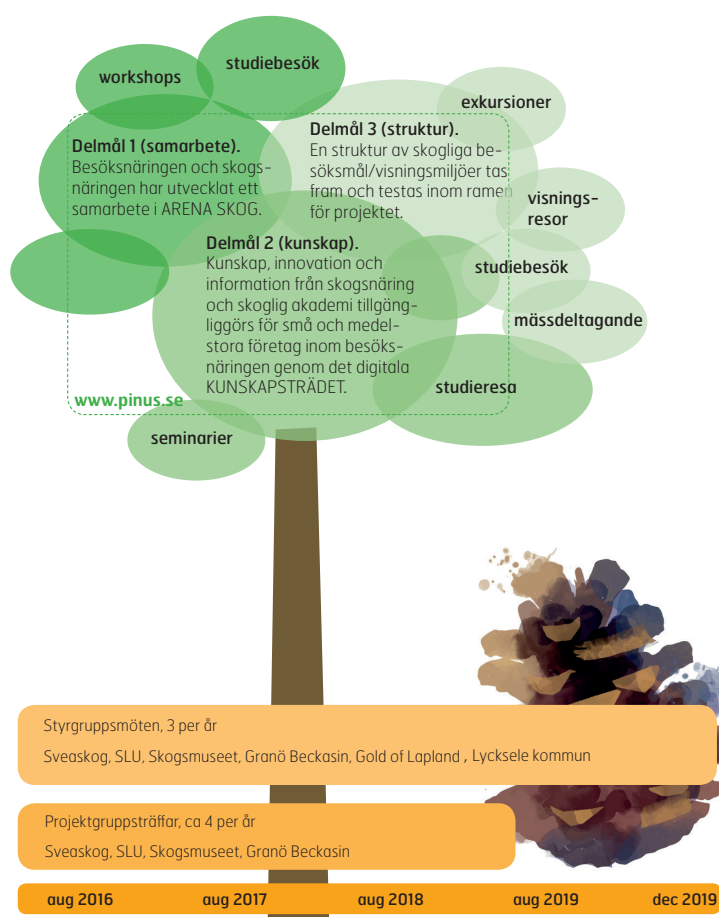
Sveriges Lantbruksuniversitet i Umeå är den ledande aktören vad gäller skogsforskning i Sverige och forskningen spänner över breda fält, från tillämpad naturvård till intensiv skogsproduktion. Ett dilemma som vi upplever är dock att vi har begränsade möjligheter att nå ut till praktiker och

allmänhet med nya och spännande forskningsresultat. Skogsmuseet i Lycksele har en mycket stark position som kunskapsförmedlare inom detta fält. Tillsammans har vi därför en unik möjlighet att synliggöra skogsforskning och skapa nya utvecklingsmöjligheter i gränssnittet mellan akademi och samhälle. Vi ser därför med stor tillförsikt fram emot ett utvecklat samarbete med Skogsmuseet inom projektet PINUS.

Lars Östlund, Professor Skogsekologi, Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå

Att knyta kontakter och att utveckla verksamheten tillsammans med skogsnäringen, den skogliga akademien och regionens besöksmål är viktigt för Skogsmuseets fortsatta utveckling mot nationellt skogsmuseum. Vår verksamhet är inriktad på historiska fenomen, men vår utmaning är att göra den kunskapen användbar för fler, både idag och inför framtiden.

Björn Åström, VD, Skogsmuseet i Lycksele

För mer information: Björn Åström, projektledare Skogsmuseet i Lycksele,
tel 0950-177 48, bjorn.astrom@lycksele.se

REGION
VÄSTERBOTTEN

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden